

NACRT

PLAN RAZVOJA JAVNE USTANOVE MUZEJ ISTOČNE BOSNE TUZLA

ZA PERIOD 2014 – 2017. GODINA

1.1. Priprema planiranja

Izrada plana rada razdoblje 2014 – 2017. godina pokrenuta je radi analize postojećeg stanja te utvrđivanja ciljeva, mjera i aktivnosti kako bi se potencijali kulturne baštine i Muzeja kao institucije uspješnije i učinkovitije koristili kao razvojni resursi na načelima održivog razvoja.

1.2. Organiziranje stručne skupine

Plan je izradila radna skupina u sastavu : Nataša Perić i Nađa Cvijetinić.

Ovaj strateški dokument sadrži smjernice i mjere kao okvir za konkretne razvojne projekte. Obzirom na kompleksnost problematike te činjenicu da se ovakav dokument po prvi put donosi za JU Muzej istočne Bosne Tuzla, nužno je u njegovoj provedbi uspostaviti i razvijati čvrstu međudjelnu i međusektorsku povezanost i suradnju. Time se osigurava da ovaj Plan bude koherentan,

interno i eksterno koherenta, relevantan i nadasve provediv s djelotvornim i učinkovitim doprinosom cjelovitom razvoju Tuzlanskog kantona.

2. Uvodno o Javnoj ustanovi Muzej istočne Bosne Tuzla

Muzej istočne Bosne Tuzla je osnovan 1947. godine Odlukom Gradskog odbora kao Muzej narodnosolobodilačke borbe.

U maju 1950. godine Muzej je proglašen Zavičajnim. Dotadašnja djelatnost Muzeja bio je period narodnooslobodilačkog rata i revolucije, a nakon toga se proširuje na oblasti arheologije i etnologije.

Usljed nedostatka stručnog kadra, nerješeneog finansiranja i prostora Muzej je bio zatvoren od 1951. godine do 1953. godine kada je počeo ponovo sa radom.

Početakom 1962. godine na osnovu Rješenja i uz finansiranje od strane Skupštine sreza Tuzla, Muzej nastavlja sa radom kao Muzej istočne Bosne u Tuzli. Tako je, od tog vremena Muzej postao regionalni muzej koji je muzejsku djelatnost obavljao na području cijele sjeveroistočne Bosne (ukupno 19 opština).

Danas je Muzej istočne Bosne javna ustanova koja djeluje kao matični muzej Tuzlanskog kantona

Muzej istočne Bosne danas se nalazi u najtežoj situaciji od njegovog osnivanja 1947. godine. Selio se 19 puta da bi 2004. godine Odlukom Općinskog vijeća dobili na trajno korištenje zgradu bivše Interne bolnice.

2010. godine započeta je rekonstrukcija i adaptacija objekta zahvaljujući sredstvima koje smo prikupili preko projekata Evropske unije, nešto od Federalnog ministarstva i nešto sredstava od Općine Tuzla, ali nažalost ta sredstva nisu dovoljna da bi se završila bar jedna faza.

Muzej istočne Bosne posjeduje stručno obrađene 30.000 eksponata iz oblasti arheologije, etnologije, historije i prirodnih nauka što predstavlja tragove kontinuiteta života u tuzlanskom kraju već 6500 godina.

Muzej takođe posjeduje oko 15 000 hiljada monografija, časopisa, zbornika, kataloga. I pored teških uslova za rad realizovano je više od 100 izložbi, obavljene desetine naučnih istraživanja iz oblasti arheologije, etnologije, historije i prirodnih nauka.

Rezultati naučnih istraživanja objavljeni su i prezentovani domaćoj javnosti putem naučnog časopisa „Članci igrada za kulturnu historiju istočne Bosne“.

Prvi broj ovog časopisa štampan je 1957. godine i do danas je objavljeno 19 brojeva ove publikacije.

Treba istaći da je Muzej putem razmjene ovog časopisa ostvario saradnju sa oko 300 naučnih institucija u više od trideset zemalja svijeta. Tako se ovaj časopis nalazi u bibliotekama mnogih muzeja u Evropi i u svijetu.

3. Analiza stanja i okruženja SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
Bogata i raznolika materijalna i nematerijalna baština	Otežani radni procesi povezani sa neuslovnim prostorom
Znacajni kreativni potencijal na području s baštinom povezanih aktivnosti te stručna osposobljenost i profesionalna razina u ostvarivanju muzejske djelatnosti	Nedostatak sistemskog pristupa stručnom usavršavanju, nedovoljna prisutnost u javnim diskusijama i nedovoljno snažan stav u slučajevima neuvažavanja struke
Svijest o značenju kulture i kulturne baštine za nacionalni kulturni identitet	Nesinkronizirani legislativni okvir za financiranje javnih potreba u kulturi na državnoj i kantonalnoj razini
Baštinski potencijal u osmišljavanju novih turističkih proizvoda povezanih s kulturom, osobito u uvjetima smanjene industrijske proizvodnje tj. zaposlenosti	Nedovoljno izražena i potencirana svijest o vrijednosti lokalne baštine

stanovništva	
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
Na temelju baštine, muzej ima izrazitu mogućnost regionalnog, međuregionalnog, međunarodnog povezivanja sa srodnim ustanovama	Osnivač nema strateški plan rješavanja prostornih problema i kulturnog i turističkog razvoja; česte promjene odluka zbog nedostatnog budžeta Vlade TK nepovoljno su uticale na razvoj muzeja
Otvaranje prema fondovima EU	Nedostatak strateškog planiranja u kulturi i kulturnoj baštini, kulturnog praćenja i vrednovanja kulturnog razvoja na državnoj razini
Povećanje vlastitog udjela finansiranja	Loša gospodarska situacija u Kantonu

4. Ciljevi

Cilj nam je obezbjediti uslove za stalnu muzejsku postavku, gostujuće izložbe, i osigurati depoe u kojima će biti osigurani optimalni uslovi za čuvanje eksponata.

4.1. Opšti cilj

Poticanje kvalitetnijeg funkcionisanja Muzeja u smislu očuvanja zaštite, istraživanja i promocije muzejske baštine kao i ostvarivanje društvene uloge Muzeja.

4.2. Posebni ciljevi

4.2.1. Razvoj muzejske infrastrukture

Način ostvarenja cilja:

- Dovršavanje izgradnje muzejskog objekta i stavljanje u funkciju prirodnjačko odjeljenje Biološku zbirku.

4.2.2. Povećanje razine inventiranosti, istraženosti, obrade i prezentacije, te zaštite i očuvanja muzejske građe i spomeničke baštine.

Način ostvarenja cilja:

- U dogovoru sa stručnim službama iznalaženje najpogodnijih načina za rješavanje problema čuvanja i odgovarajuće pohrane građe.
- Definisanje politike prikupljanja građe
- Uspostava praćenja zaduženja i realizacije u registraciji pojedinih zbirki i razini kvaliteta dokumenta.
- Poticanje prezentacije obrađene građe kroz izdavačku djelatnost
- Kvalitetna izložbena aktivnost (poticanje zajedničkih projekata i saradnja sa Međunarodnom galerijom portreta, Bosanskim kulturnim centrom, Narodnom i univerzitetskom bibliotekom „Derviš Sušić“) koji će omogućiti učinkovitije korištenje ljudskih i finansijskih potencijala.
- Intenzivirati aktivnosti oko očuvanja i prezentiranja nematerijalne baštine.

4.2.3. Upravljanje radnom uspješnosti

Način ostvarenja cilja

- Revizija sistematizacije radnih mjesta obzirom na potrebe i trenutne aktivnosti.
- Poticanje cjeloživotnog obrazovanja i edukacije muzejskog osoblja

- Praćenje ključnih zbivanja vezanih za struku kao i onih koja utječu na muzejski sektor
- Poticanje procjene i samoprocjene rada.

4.2.4. Prepoznavanje potreba zajednice

Način ostvarenja cilja;

- Razvijanje infrastrukture za posjetitelje
- Analiziranje strukture posjetitelja povremenih postavki u svrhu unapređivanja djelatnosti
- Uvođenje edukativnih programa za ciljne skupine korisnika, naročito djece; prezentacije po školama.
- Osiguravanje pristupačnosti osobama sa ograničenom pokretljivošću.

4.2.5. Stvaranje dobre slike Muzeja u javnosti

Način ostvarenja cilja:

- Podizanje razine dostupnosti informacija o muzejskoj građi korisnicima
- Nastup u medijima

4.2.6. Partnerstvo s drugim subjektima (kulturnim, obrazovnim)

Način ostvarenja cilja:

- Uključivanje Muzeja u aktivnosti kulturnog turizma
- Sadržaji i programi za izvođenje zavičajne nastave u školama
- Organizovanje zajedničkih postavki
- Izgradnja mreže partnerstva i saradnja na izradi projekta

4.2.7. Podizanje razine dostupnosti informacija o muzejskoj građi korisnicima

Način ostvarenja cilja

- Uvođenje novih oblika komunikacije i novih medija u prezentaciji muzejske građe.

4.2.8. Usklađivanje godišnjih planova rada sa strateškim ciljevima, politikom Muzeja i poslovanjem, te nacionalnom legislativom

Vlada Tuzlanskog kantona i Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta stvara uslove za obavljanje i razvoj djelatnosti kulture, vodi brigu o kulturnoj i prirodnoj baštini na regionalnoj razini. Ustrojstvo i djelokrug Ministarstva ima dalekosežni direktni i indirektni uticaj na djelatnost Muzeja istočne Bosne i njegov dalji razvoj. Pri tom njegova uloga nije samo u osiguranju budžetskih sredstava, nego i u stvaranju zakonskih osnova za funkcionisanje kulturnih ustanova.

Značajna je uloga strateških dokumenata koje Ministarstvo donosi, a kojima određuje prioritete, uslove poslovanja i finansiranje naše Ustanove.

Muzej će se intezivnije usmjeriti na afirmaciju i bogaćenje kulturnog identiteta zajednice, na veće sudjelovanje u kulturnom životu, te promicanje kulturne saradnje stvaranjem novih veza s različitim subjektima Kantona i šire. Osnovni preduslov za to je dovršenje izgradnje izložbenog prostora te kontinuirano jačanje sposobnosti, znanja i vještina zaposlenika u Muzeju za učinkovitiji i uspješniji razvoj muzejskih djelatnosti, a osobito za održivo korištenje muzejske baštine. Pri tom je važna kontinuirana i stala primjena svih oblika kontekstualizacije (predmeta, informacija) i funkcionalnost muzejske poruke, posebno u smislu pomoći u analizi i kritičkom promišljanju. Nastojat će se u praksu Muzeja uvesti sistematično inoviranje u smislu participacije korisnika, njihovog sudjelovanja u razvoju i vrednovanju svakodnevnice kroz stvaranje pretpostavki za samoanalizu, analizu i definisanje identiteta (pojedinca i zajednice).

U tom kontekstu Muzej treba postati relevantni i nezaobilazni sukreator kulturne politike Kantona, prepoznatljiv i poželjan partner, a ne opterećenje zajednice. Za postizanje takvih ciljeva Muzej će sve više pažnje, pored stručnog rada, morati posvetiti pažnju i unapređenju svog menadžmenta, pomno planiranom medijskom prezentiranju i primjeni savremenih tehnologija u funkcionisanju Ustanove i u komunikaciji s publikom.

Dobro upravljanje svim resursima Muzeja postaje značajno u trenutku kad se smanjuju stalni izvori finansiranja javnih ustanova, a u okruženju se pojavljuju nove atrakcije za publiku. Ukratko Muzej se danas mora prilagoditi tržištu i tržišnim odnosima.